

Leszkay András bácsi Moha-meséje

Pittypalatty, a nagy kópé

Egy nyári estén új barátocskámmal, Pittypalattyal ballagtam hazafelé Törpeházára az erdőben. Barátocskámnak azért nevezem, mert négy esztendővel fiatalabb volt nálam. Én már tizenegy éves voltam, ő meg hét. Újnak pedig azért mondom, mert csak a nyári szünet kezdetekor csatlakozott hozzám, és szeretett meg. Ekkor azonban igen erősen rákapott a velem való együttlétre. Még attól is elkedvetlenedett nap-nap után, hogy az ebéd idejére el kellett válnunk. Erre a délutánra azonban nem beszéltünk meg találkozót. Kedvenc olvasóhelyemre, a Sziklástetőre szerettem volna felmenni. De a kapunk mellett, a kispadon már várt rám Pittypalatty, és nem volt szívem elküldeni. Vele töltöttem hát ezt a délutánt is, csatangoltunk az erdőben, és türelmetlenség nélkül válaszoltam kérdéseire. Ő meg időnként előre futva nagyokat rikkantott jókedvében: „Pittypalatty! Pittypalatty!”

Ezen a napon azonban estefelé már nem bírtam tökéletesen leplezni, hogy terhemre van, és egyre hosszabbakat hallgattam. Ettől lassacskán ő is elcsendesedett, és egyszerre csak azt mondta: „Ne búsulj, Moha! Ígérem, hogy ma vagyok veled utoljára.” Zavarba jöttem: „Miért mondd ezt? Hiszen én nagyon..., én nagyon szívesen vagyok együtt veled.” Ekkor azonban elnevette magát: „Szívesen is, nem is.” Most már megharagudtam rá. Tudja, hogy terhemre van, mégis minden nap rám akaszkodik. Nem tudtam, mit feleljek, de el is vont a figyelmemet. Vizeskanna pendülése hallatszott a patak felől. Így szóltam hát Pittypalattyhoz: „Bizonyára valamelyik öreg néni cipel haza vizet magának. S minthogy éppen keresztúthoz értünk, így folytattam: „Te azon az úton mégy, én ezen. Aki találkozik veled, kiált a másoknak, és hazavisszük neki a

kannáit.” De egészen a patakig kellett mennem, ott is csak egymással találkoztunk, és Pittypalatty azt állította, ő sem látott senkit.

Néhány perc múlva utunk magasabb részéről letekintettünk arra az erdőrésze, amelyet Pittypalatty vizsgált át, és ámulva pillantottam meg az úton Borbála nénit. Két kanna vizet cipelt. Pittypalattyra bámultam: „Hogyan lehetséges ez? Látnod kellett volna az előbb is.” Megint elnevette magát: „Láttam is. És én mindig segítek is mindenkinek, aki vizet cipel, ha véletlenül találkozom veled, de keressélni, hogy merre van, az tűzás.” Most jó alkalom kínálkozott arra, hogy kijelentsem: ezentúl csakugyan nem kívánok olyan sűrűn együtt lenni veled, de észbe kaptam, hiszen minél inkább ilyen, annál kevésbé vonhatom meg tőle szavaimat, példámat. Megmagyaráztam hát neki, hogy igenis fel kell kutatni, hol van szükség a segítségünkre. Elválásunk közeledtével pedig – mint máskor is – megkérdeztem tőle: „Átjössz reggel?” Erre azonban komoran felelt: „Semmikor sem megyek át többé.” És mintha elpityeredés ellen küzdött volna, megbicsakló hangon tette hozzá: „Te most már úgyis elutazol nemsokára a nagymamáddhoz.”

Tudtam, hogy aggasztja közelgő elutazásom, s minthogy hízelgett a hiúságomnak az aggodása, meg gondolatlanul elmosolyodtam: „De holnap még nem utazom, tehát átjöhetsz.” Most már elvörösödött, és dühbe gurult: „Mit vigyorgsz?! Te is azt hiszed, amivel mindenki csúfol engem, hogy nélküled még lélegezni sem tudok?!” Elnevettem magam „Azt nem hiszem. Hiszen mindjárt agyoncsapsz.” Elnevette magát ő is: „Agyon is csaplak! Mert dühös vagyok, hogy annyira szeretek veled lenni! Pedig hozzád nagyobb fiú való. De megállj! Nagy kópé vagyok én! Kieszelek vala-

mit, hogy akkor is jól érezzem magam, ha nem vagyok együtt veled. Ezt már holnapra ki is eszelem. Holnap már nem lógok a nyakadon.” És máris – noha még az erdőben voltunk – elrohant tőlem, és rikkantgatta futtában: „Pittypalatty! Pittypalatty!”

Másnap reggel csakugyan nem jött át, és nem várok rá a padocskán ebéd után sem. Engem viszont nyugtalanított a gondolat, hogy rosszul esne neki, ha nem törődne az elmaradásával. Elmentem hát érte otthonukhoz. Kertjük sövénye mellett azonban megállította a kihallatszó kiáltás: Pittypalatty és barátja, a vele egyidős Nyuszilábú veszekedett egymással. Pittypalatty ezt kiáltotta: „De értsd már meg, te tökfő! Ha csak véletlenül találkozol valakivel, aki vizet cipel, és elveszed tőle a kannát, az semmi, az természetes. Aki igazán jó, az felkutatja, hol van szükség a segítségre!” Kiabált ugyanakkor Nyuszilábú is: „De nem értem, és nem is akarok megérteni ilyen butaságot! Hiszen akkor egész nap mást se csinálhatnánk! Mert segítség mindig lehet!” Pittypalatty üvöltött: „Ez nem butaság, hanem jóság! És neked igenis ilyennek kell lenned! Mert a barátom vagy – ezentúl folytonosan együtt leszek veled –, és én olyannal akarok folytonosan együtt lenni, aki ilyen!” „Hát tudod mit?! Akkor inkább ne légy együtt velem!” És csattant a kertajtó, Nyuszilábú elrohant. Nemsokára kijött Pittypalatty is, és lassan megindult felém. De az út közepe táján lassított, megállt. Aztán leült az út szélén a fűbe, és tenyere közé fogta az arcát, töprengött.

Ekkor odamentem hozzá: „Szerusz, Pittypalatty! Vártalak reggel is, ebéd után is.” Elmosolyodott. Láttam, hogy örömeben, de rögtön vállat is vont: „Hja, én már kieszelem, hogyan érezhetem jól magam nélküled is.” „És mit eszeltél ki?”

Most már diadalmasan nevetett: „Majd ha itt lesz az ideje, megmondom! Addig nem kötöm az orrodra!”

Ezt a délutánt ismét együtt töltöttük, és amikor már hazafelé ballagtunk, találkoztunk a törpeházi csacsifogattal. Tóbiás, a csacsi lassan húzta fölfelé az erdei úton a szekérét, a bakon meg két kistörpe dulakodott egymással a gyeplőért. Szokás volt, hogy ilyen esetben én döntöm el, melyiküknek van joga hajtani. Ezúttal azonban így ítélték: „Mind a ketten szálljatok le. Tóbiás egész nap dolgozott, éppen elég teher neki ezen a meredek úton a szekér is.” A két kistörpét annyira meglepte újszerű ítéltékem, hogy szó nélkül engedelmessé váltak, Pittypalatty azonban néhány perc múlva utánuk szaladt, és amikor visszatért, engem lepett meg ezzel a kijelentéssel: „Megmondtam nekik, hogy csak tréfáltál. Üzened, hogy üljenek fel mindketten, és az hajtson, aki kölcsönkapta Tóbiást.” Látva megdöbbenésemet, nevetett: „Mert az túlzás, ahogyan ítélték.”

Elkedvetlenülít a viselkedése, ismét nagyokat hallgattam, és ezen az estén már nem szóltam másnapi együttlétünkről. Nem is várt reggel a kapunk előtt, és felmehettem olvasni a Sziklástetőre. Délajt azonban egyszerre csak odarohant hozzám, és a hegymászástól lihegve, diadalmas örömmel kiáltotta: „Nem zavarlak, ne félj, már megyek is vissza! Csak azt akarom megmondani, hogy most már igazán kieszeltem, mit tegyek: Megnevelem a testvéreimet nagyon jókká, és akkor ugyanolyan jól fogom érezni magam velük, mint veled! Először a barátaimat akartam megnevelni, de ők egyszerűen ott hagytak. De a testvéreim nem hagyhatnak ott, mert együtt lakunk. Már olvasatsz is tovább, most már szervusz egyszer s mindenkorra!” Azzal már szaladt is vissza Törpeházára, és boldogan rikkantotta futtában: „Pittypalatty! Pittypalatty! Pittypalatty!”

Ez egy pénteki napon történt, és este üzenetet kaptam nagyanyámtól, hogy vasárnap reggel üljek vonatra. Vacsora után tehát elballagtam Pittypalattyékhoz, hogy megbeszéljem vele, legyünk együtt másnap hosszabban. Mire odaértem, már besötétedett, és a

verandán beszélgető testvérek nem vették észre, hogy a közelükben állok, odalent a kertben. Pittypalatty szinte könyörgött: „Jaj, Kisokos, ne akadékoskodj már! Kitől várjam, hogy jó legyen, ha még az ikertestvérem sem akar jó lenni?!” Kisokos nyugodtan magyarázta: „Az nem jóság, hanem éppen butaság, hogy hegynek fölfelé gyalog menjek, amikor kocsin is mehetnék.” Pittypalattynak már sírós lett a hangja: „Hányszor magyarázom el, hogy Tóbiás este már fáradt?! Nehéz az a szekér üresen is. Aki igazán jó, az nem fárasztja Tóbiást a maga szórakozására! Nagyon szépen kérek, Kisokos, légy te is ilyen

igazán jó! Mi folytonosan együtt vagyunk, és én nagyon szeretnék olyannal folytonosan együtt lenni, aki igazán jó! Értsd meg te is, hogy le kell szállni a szekérről! Értsd meg, kérlek, hiszen ikrek vagyunk!” Kisokos ásított: „De szerencsére nem sziámi ikrek. Azok ugyanis össze vannak nőve. Én viszont itt hagyhatlak, és lefekhetek. Szervusz!”

Pittypalattyot annyira lesújtotta a sikertelenség, hogy meg sem lepődött, mikor fellépegettem hozzá a verandára. Kértem, hogy elégedjék meg továbbra is az én barátságommal, és legyünk együtt másnap, mert vasárnap elutazom. Lassan és komoran felelte: „Jól van, együtt lehetünk. De tulajdonképpen te sem vagy az, akire nekem szükségem van. Holnapután el is utazol. És majd valamikor Törpeházáról is elköltözel. Senkiről sem tudhatom biztosan, hogy mindig együtt marad velem.”

Hiába vártam reggel is, ebéd után is, nem jött át. Estefelé elmentem hozzájuk, és édesanyja

azt mondta „Egész nap a kertben kuksolt, és töprengett. Fél órával ezelőtt hirtelen felugrott, és elrohant. Nem tudod, min törte annyit a fejét?” Felelni akartam, de felhangzott a kert előtt, a kocsiúton Tóbiás szekérének a nyikorgása, és ámulva láttuk, hogy nem Tóbiás húzza a szekeret, hanem két kistörpe, kettő meg tolja, és azok egyike Pittypalatty. Tóbiás meg kényelmesen ballag a szekér után.

Pittypalatty édesanyja nevetett „Megbolondultak ezek? Mi ez?” Én jól tudtam, mi ez, és meghatottan kísértem tekintetemmel szekértől barátomat. A kertajtó előtt azonban elköszönt a többiektől: „Innen már magatok is hazatolhatjátok. Nekem még más dolgom is van.” És indult visszafelé. Erre már kiszaladtam a kertből: „Itt vagyok, Pittypalatty. Mert ugye hozzám indultál?” Mialatt ezt kimondtam, a közelébe értem, és óriási meglepetésben volt részem: Pittypalatty nem volt már sem ingerült, sem kapkodó, sem komor, nyugodt volt és derűs. Mosolyogva felelte: „Nem hozzád! Borbála nénihez, Mályva nénihez, Hajnalicska nénihez. Mindazokhoz, akik ilyenkor este vizet szoktak cipelni a patakról.”

Növekedett az örömöm, de korholtam is „Jó, jó, ez mind nagyon szép, de kifogatni Tóbiást, az túlzás volt. Ti nehezebben húztátok fel a szekérről, nektek meg is árthatott volna. És miért nem jöttél el hozzám? Három hétre utazom el!” Azt hittem, erre el fog komolyodni, de továbbra is mosolygott: „Ne haragudjál, Moha, nem értem rá, egész nap gondolkodtam. Nagyon fontos volt, hogy találjak végre valakit, aki sohase hagy el engem. Most már csak az van hátra, hogy azt a valakit megneveljem igazán jóvá.”

Már értettem is: „Ez a valaki... ez ugye... te vagy?” Boldogan biccentgetett: „Hát persze. Én magam. Ez a valaki nem szalad el tőlem, aludni sem megy, és nem utazik el nélkülem a nagymamája-hoz.” Most már huncutul fel is nevetett: „Ugye megmondtam, hogy kieszelem, hogyan érezhetem jól magam nélküled is? Tudtam, hogy sikerülni fog! Mert nagy kópé vagyok én! Nagyon nagy kópé!” Azzal beszaladt az erdőbe, Borbála néni kertje felé, és futtában rikkantgatta: „Pittypalatty! Pittypalatty! Pittypalatty!”